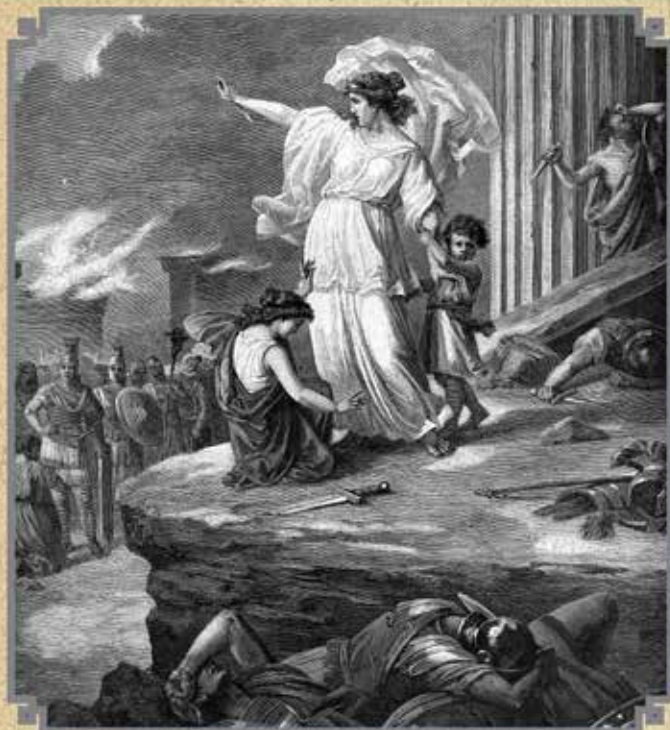

Kartagos fall

Återutgivning av text från 1882

En publikation från
e-boksbiblioteket.se

Kartagos fall.

Återutgivning av text från 1882

av Martin Kok

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-592-4

Copyright © 2020 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du en spännande inblick i hur man såg på Kartagos fall på 1800-talet.

Texten innehåller en kort hyllning av de dramatiska timmarna då romarna erövrade Kartago för att förstöra hela staden.

Illustrationen och texten visar hur generalen Hasdrubals hustru gör ett sista försök till motstånd.

Den här texten publicerades ursprungligen i mars år 1882 i tidskriften "Illustrerad Familj-Journal" med rubriken "Äran och döden. Mosaik efter Martin Kok".

Texten skrevs troligen av den danske författaren Martin Kok (1850–1942).

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

I den här e-boken publicerar vi originalets text ordagrant och helt utan ändringar, alla namn, uttryck och till och med felstavningar har behållits.

Kartagos fall

Den här texten publicerades ursprungligen i mars år 1882 i tidskriften "Illustrerad Familj-Journal" med rubriken "Äran och döden. Mosaik efter Martin Kok". Texten skrevs troligen av den danske författaren Martin Kok (1850–1942).

Det går genom historiens årtusenden ett förfärligt rop: "Ve de öfvervunna!" Med blod blefvo dess ord skrifna och på valplatsen oräkneliga gånger uttalade: med eld äro de inbrända i tusentals ruiner, och hur högt segerjublet än ljuder — de underkufvades jemmerrop har det aldrig kunnat öfverrösta, aldrig bringa i glömska.

Menniskoslägtets dæmon begär blod: först då, när den har sugit sig mätt af de ungdomsvarma, blodfulla ådrorna, tiger den en kort stund, blir slö och dåsig, tills den åter lyfter upp käken med mordlust och begär efter blod. Den röda tråd, som slingrar sig genom historien, har fått sin beundrade färg af blod.

Det fans blott två ynglingar på den unga, nyskapade jorden, och dessa tvenne voro bröder; men på vår mors sköte lärde vi: den starkaste af dem dräpte den svagaste.

Och det uppstod hjeltar, som på blodtörstighetens altare offrade hela folkslag af åldringar, qvinnor och barn, som i dæmonisk vällust byggde pyramider af människohufvuden; det växte icke ett ax, nej, spirade icke en gång ett grässtrå, der deras hästar trampat. En af dem kallade sig "Guds ris", hans dåd var så grymt, att sjelfva jorden nekar att visa hans graf.

Men högt öfver de skiftande tiderna står äfven en annan ande: människoslågtets goda genius. Några ha kallat henne historiens muse, andra nämna hennes namn "den eviga rättfärdigheten". Hon bländas icke af blixtrande svärd och ljungande spjut; hon ser klart, att tyrannens jernspira är ett maskstunget rör, som den närvarande tiden bäfvar för, men som seklerna sönderbryter.

Och midt i nederlagets qual har hon en tröst till de öfvervunna: om I än ljuten döden, så dricker dæmonen dock icke allt blodet; edra barn skola lefva, i deras hjertan och på deras läppar skall edert namn bevaras! — —

Det fans en stad, som hette Carthago. I ljus och jubel låg den på Afrikas nordkust med gyllne, vidt skådande tempel och pelarburna palatser. Rundt omkring dignade fälten af rika skördar och härliga vingårdar och framför staden sträckte sig det oändliga blå Medelhafvet, betäckt af nästan otaliga seglare, ty Carthago var vågornas drottning och Medelhafvets svan.

Och det fans en stad, som hette Rom. Den var byggd vid Tiberns gula, tröga vatten, bakom en mur af jern och sten och den låg insvept i ett mörkt allvar, ty dess män tänkte blott på detta onda: att sätta foten på andra folkslags hufvuden och böja dessa under slafoket; därför var kriget det enda som de traktade efter och Rom växte stark och stor genom orätt och våld. De romerska legionerna blefvo öö-

vervinneliga och örnen var deras symbol.

Det kom en dag, då örnen och svanen stötte tillsammans; de möttes gång efter annan, men slutligen borrhade örnen sin klo så djupt in i svanens bröst, att de stora vingarne blefvo matta på hafvets yta, och den drog bröstet krampaktigt samman för att hemta luft. — —

De romerska härarne hade uthungrat Carthago; dess dom var fäld af de tysta männen på Capitolium och denna ljöd: Carthago skall läggas öde och jemnas med jorden, plojen dragas hän öfver det ställe, der den stod och gudarnes förbannelse lysas öfver platsen!

Förtviflans kamp rasade, en kamp på värjspetsen, och Carthago växte större i sin undergång, än den varit under sin lyckas dagar; ty stort är alltid det folk, som reser sig till strid, för att afskudda sig ett förtryckande ok, men större dock det folk, som viger sig åt döden, förr än det böjt nacken och försökt hur tungt oket är att bära.

Carthago valde det sistnämnda och belägringen framskred. Gata efter gata och hus efter hus måste romarne köpa med blod; slutligen stod blott templet öfverst på klipptinnarne kvar. Här hade fältherren Hasdrubal fattat position med de sista par tusenden af sina krigare, qvinnor och barn. Men en morgon ljöd ett smärtsamt rop genom hopen: anföraren hade flytt om natten, hade svikit sina fränder, sålt sin ära och satt en skamfläck på sin döende födelsestads namn; och liksom för att göra deras vanära ännu större, sågo de honom ligga nedanför templet, krypande i stoftet för den harneskkäddade romaren och omfamna dennes knän.

Men de sista carthagiensarne hade förtjenat en härligare vägvisare på deras undergångsdag, och de skulle icke söka förgäfves. Hasdrubals hustru var af lika ädel börd, som sin man, men med mera tro på det högsta inom menskligheten. På hennes befallning staplades

upp i en hög allt hvad som fans af timmer och brännbara ämnen, och när bålet var rest, trädde hon sjelf fram, smyckad som till fest, med sina två barn och böjde sig ut emot de fiendtliga legionerna.

Och hennes röst klingade högt, liksom buren på Carthagos smärtas vingar:

”Du, segrande Scipio, till dig talar jag icke — du har annat fädernesland och andra gudar än jag! men du, Carthagos menedare och äreförgätne son, trolös som make och trolös som far, hör mina ord! — dessa äro fäderneslandets och mina barn och vårt likbål skall tillhöra detta! Gå du din väg under oket, jag och mina barn gå vår väg genom ärans port!”

Dolken glänste och glänste åter och med tvenne barns lik i sina armar besteg den sista carthagiensiska qvinnan bålet.

Äran och döden. Efter E. Radtkes målning.

Viktiga ord och personer

Capitolium.

En av de sju kullarna som utgjorde antikens Rom. Det här var centrum för romarriket. Här låg bland annat tre tempel, Colosseum, kejsarens palats och Forum Romanum.

Hasdrubal.

[ca 160 f Kr–140 f Kr] Kartagisk general och fältherre. Deltog i det tredje puniska kriget mot Rom. Efter Kartagos fall togs han tillfångna och dog i romersk fångenskap. Är en av många militärer i Kartago med samma namn.

Kok, Martin.

[1850–1942] Dansk författare. Skrev både poesi, romaner och teaterpjäser. Är mest känd för ”En aften paa Hveen” (1882).

Scipio.

[189 f Kr – 129 f Kr] Romersk fältherre som är mest berömd för att ha förstört staden Karthago år 146 f Kr.

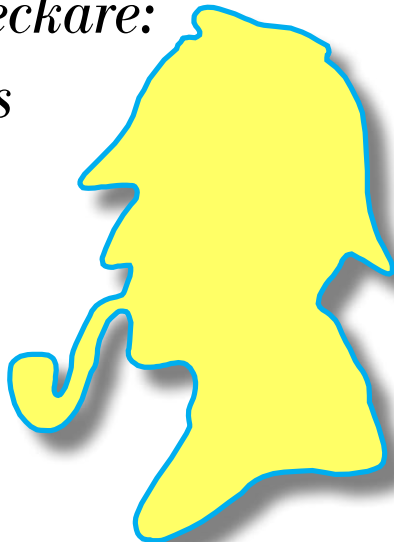
Valplats.

Äldre ord för en plats där ett slag ägt rum.

*Om du gillade den här e-boken
så kolla in våra deckare:*

- *Sherlock Holmes*
- *Filip Collin*
- *Leo Carrington*
- *Asbjörn Krag*
- *Auguste Dupin*
- *Dick Donovan*

Mer info: www.klassiskadeckare.se